

Dosarul nr. 2rci-27/20

Prima instanță: Jud. Bălți, sediul Central (jud. V. Pădurari)

Instanța de recurs: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Corcenco, D. Corolevschi, D. Stănilă)

Instanța de revizuire: Curtea de Apel Bălți (jud. A. Corcenco, D. Corolevschi, D. Stănilă)

DECIZIE

8 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Mihail Berezovschi,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul Întreprinderii Individuale „Turețchi”, Igor Bulgaru, în calitate de creditor al Societății pe Acțiuni „Combinatul de Pâine din Bălți” împotriva Olgăi Berezovscaia, Mihail Berezovschi și Vasile Turețchi, intervenienți accesorii Agenția Servicii Publice, Departamentul Cadastru și notarul Adrian Popovici, cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare și rectificarea înscrierilor în Registrul bunurilor imobile,

împotriva încheierii din 6 aprilie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Mihail Berezovschi împotriva deciziei din 8 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 14 aprilie 2017, creditorul Societatea pe Acțiuni „Combinatul de Pâine din Bălți” a înaintat în instanța de insolvență cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvență față de debitorul Întreprinderea Individuală „Turețchi”.

Prin hotărârea din 3 iulie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central a fost admisă acțiunea integral. S-a declarat nulitatea absolută a contractului de vânzare-cumpărare nr. 1345 din 22 aprilie 2015 încheiat între Întreprinderea Individuală „Turețchi” și Olga Berezovscaia și autentificat la biroul notarului Maria Popovici. S-a pus în sarcina Agenției Servicii Publice, Departamentul Cadastru, rectificarea datelor din Registrul bunurilor imobile, prin radierea din Registrul bunurilor imobile a înscrierii asupra bunului imobil cu numărul cadastral xxxxx cu suprafața totală de xxxxx ha, amplasat în r-nul Fălești, s. Răuțel, la Subcapitolul II Dreptul de proprietate asupra bunului imobil, rubrica Proprietarul: „Berezovscaia Olga Vasili cod personal xxxxx și pe Berezovschi Mihail Anatoli cod personal xxxxx, și radierea Temeiului înscrierii, „contract de

vânzare-cumpărare nr. 1345 din 22 aprilie 2015 (4301/15/5590-1)”, cu includerea în Subcapitolul II Dreptul de proprietate asupra bunului imobil, rubrica Proprietarul: „Întreprinderea Individuală „Turețchi” cod personal xxxxx” și Temeiul înscrierii, „contractul de vânzare-cumpărare nr. 1182 din 10 martie 2003 (2195- 1/2003)”.

La 5 iulie 2019 Olga Berezovscaia și ulterior la 18 iulie 2019 Mihail Berezovschi au depus cereri de recurs împotriva hotărârii din 3 iulie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul Central.

La 10 septembrie 2019, recurenții Olga Berezovscaia și Mihail Berezovschi au depus suplimente la cererile de recurs.

Prin decizia din 8 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți a fost respinsă cererea de recurs înaintată de Olga Berezovscai, s-a respins cererea de recurs înaintată de Mihail Berezovschi și s-a menținut hotărârea din 3 iulie 2019 a Judecătorei Bălți sediul Central.

La 24 octombrie 2019, Olga Berezovscaia a depus cerere de revizuire a deciziei din 8 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea cererii de revizuire și casarea deciziei.

Prin încheierea din 5 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Olga Berezovscaia împotriva deciziei din 8 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți.

Prin decizia din 12 februarie 2020 a Curții Supreme de Justiție a fost respins recursul declarat de Olga Berezovscaia și s-a menținut încheierea din 5 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți.

La data de 9 ianuarie 2020 Mihail Berezovschi a depus cererea de revizuire a deciziei instanței de apel din 8 octombrie 2019, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei Curții de Apel Bălți.

Prin încheierea din 6 aprilie 2020 a Curții de Apel Bălți a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire declarată de Mihail Berezovschi împotriva deciziei din 8 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți.

La 23 aprilie 2020 prin intermediul oficiului poștal, Mihail Berezovschi a declarat recurs împotriva încheierii din 6 aprilie 2020 a Curții de Apel Bălți.

În motivarea recursului Mihail Berezovschi a indicat că consideră încheierea instanței de apel ca fiind absolut nemotivată.

A menționat că instanța ierarhic inferioară a examinat cererea de recurs și cererea de revizuire fără citarea părților și fără a i se comunica componența completului de judecată.

În acest sens a invocat că CEDO recunoaște dreptul justițiabililor la un tribunal legal constituit, garanție ce a fost încălcată în litigiul dedus judecătii, deoarece părțile nu au avut posibilitatea de a înainta cereri de recuzare, în caz de incompatibilitate.

A afirmat că s-a interesat de soarta dosarului verificând pagina web a instituției, însă nu a fost oferită vreo informație referitor la data ședinței de judecată și completul de judecată care urma să examineze cauza civilă.

A explicat că după ce a analizat decizia din 8 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți a constatat că la judecarea cauzei în recurs a participat judecătorul D. Corolevschi, contrar prevederilor art. 49 alin. (1) Cod de procedură civilă, or, ultimul a avut în procedură spre examinare în fond cererea de chemare în judecată privind declararea nulității contractului de vânzare cumpărare.

A notat că în situația dată în calitate de participant la proces se îndoiește, în mod legitim de neutralitatea magistratului, din motiv că acesta a cunoscut anterior dosarul.

A relatat că un alt temei de revizuire este faptul că instanța de recurs a dat preferință în exclusivitate argumentelor lichidatorului Întreprinderii Individuale „Turețchi” în procedura falimentului simplificat și a aplicat dispozițiile hotărârii Guvernului nr. 562 din 23 octombrie 1996, care a fost abrogată prin hotărârea Guvernului nr. 1428 din 16 decembrie 2008, cu mult timp înainte de încheierea contractului de vânzare-cumpărare.

În opinia lui Mihail Berezovschi soluția adoptată de către instanța de revizuire prin încheierea contestată nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul prevederilor art. 6.1 CEDO care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege.

A specificat că din conținut încheierii recurate nu rezultă care este motivul că aplicarea unei hotărâri de Guvern care era abrogată și nu mai producea efecte juridice, nu constituie temei de revizuire, or, în situația în care instanța de recurs nu a aplica această hotărâre abrogată, soluția putea fi alta.

A remarcat un alt argument la care s-a făcut referire în cererea de revizuire precum că nu a fost atras în proces executorul judecătoresc Oleg Romah, cu toate că acesta a solicitat de mai multe ori, ultimul fiind lipsit de posibilitatea de a relata instanței de judecată toate circumstanțele încheierii contractului de vânzare-cumpărare, astfel fiind încălcat dreptul prevăzut de art. 6.1 CEDO.

A susținut că în circumstanțele date era necesar în mod obligatoriu invitarea executorului judecătoresc Oleg Romah să dea explicații referitoare la contractul de vânzare-cumpărare contestat, în special ce a avut loc vânzarea bunului, care a fost modalitatea de virare a prețului obținut la contul executorului, cum s-a ridicat sechestrul de pe bun. Prin urmare, argumentul instanței precum că executorul judecătoresc nu este subiect al raportului material litigios, este eronat, contrar legii și probelor acumulate.

Mai mult, argumentul că executorul judecătoresc Oleg Romah nu este subiect al raportului material litigios, este contrar încheierii protocolare a instanței de fond din 14 iunie 2019, or, instanța de fond ca temei de respingere a demersului de audiere a executorului judecătoresc Romah, a reținut că, prin prezentarea probelor scrise confirmatoare celor declarate de către părțile în proces, referitor la procedura de transmitere a mijloacelor bănești pentru bunul imobil înstrăinat, precum și nu a fost negat de careva parte și sunt probele scrise, iar confirmarea verbală a celor prezentate prin probe scrise ar duce la tergiversarea examinării cauzei.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu remiterea cauzei spre rejudecare.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea ei.

Se reține că copia încheierii instanței de apel a fost expediată în adresa recurentului la data de 6 aprilie 2020, însă acte care să ateste recepționarea acesteia de către recurent la materialele cauzei lipsesc. (f.d.129, Vol. II).

Prin urmare, recursul din 23 aprilie 2020, este declarat în termen.

În conformitate cu art. 453 alin. (3) din Codul de procedură civilă, încheierea de respingere a cererii de revizuire poate fi atacată cu recurs în instanța ierarhic superioară,

cu excepția cazurilor în care cererea de revizuire este examinată de Curtea Supremă de Justiție.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele considerente.

În sensul Capitolului XXXIX din Codul de procedură civilă, revizuirea face parte din categoria căilor extraordinare de atac de retractare, prin intermediul căreia se poate obține desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege.

Revizuirea oferă posibilitatea retractării unei hotărâri judecătorești definitive care se vedește a fi greșită în raport cu unele împrejurări de fapt survenite după pronunțarea acesteia. Retractarea unei hotărâri judecătorești definitive produce efecte grave pentru părți și pentru stabilitatea raporturilor juridice civile. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazurile strict determinate de lege. Pe de altă parte, însă, revizuirea constituie un remediu procesual important pentru înlăturarea acelor situații excepționale care au făcut ca o hotărâre judecătorească să fie viciată chiar în substanța sa.

Având în vedere că revizuirea ocupă un loc aparte în sistemul căilor legale de atac, Colegiul găsește oportun de a evoca doar trăsăturile distinctive speței, or, legiuitorul a impus unele reguli de procedură specifice care se aplică acestei căi de atac și care evidențiază deopotrivă locul aparte pe care-l ocupă revizuirea în sistemul procedural. Astfel, revizuirea făcând parte din categoria căilor extraordinare de atac, este guvernată de reguli speciale și legiuitorul a prevăzut expres și exhaustiv la art. 449 din Codul de procedură civilă temeiurile pentru declararea acesteia.

În speță, prezenta cerere de recurs a fost înaintată de Mihail Berezovschi împotriva încheierii din 6 aprilie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Mihail Berezovschi împotriva deciziei din 8 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți.

În cererea de revizuire depusă, drept temei de revizuire au fost invocate prevederile art. 449 lit. b) și c) din Codul de procedură civilă. Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră încheierea contestată adoptată în conformitate cu normele de drept procedural și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor cauzei, motiv pentru care este considerată legală și întemeiată.

La acest capitol, instanța de recurs conchide că argumentele invocate în cererea de revizuire nu pot fi reținute întrucât în esența sa, reprezintă niște critici aduse soluției expuse în decizia din 8 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți.

În astfel de circumstanțe, Curtea de Apel Bălți, prin încheierea contestată, întemeiată a conchis că motivele invocate de revizuent nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, or, faptele descrise de către revizuent nu

constituie circumstanțe nou descoperite ce ar putea fi definite ca totalitatea de fapte juridice, care ar duce la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, or acestea nu au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, neavând o putere decisivă pentru răsturnarea deciziei revizuirea a cărei se solicită.

Ce ține de alegațiile cu privire la dispozițiile art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă, și anume faptul neatragerii în proces a executorului judecătoresc Oleg Romah, instanța de apel a reținut că executorul judecătoresc Oleg Romah nu este subiect al raportului material litigios, iar prin încheierea din 19 aprilie 2019 a fost respinsă atragerea executorului judecătoresc în calitate de intervenientului accesoriu în cauza dată.

La fel, instanța de revizuire a reținut că nu și-a găsit confirmare nici argumentul, precum că instanța de recurs a aplicat o Hotărâre de Guvern abrogată la data încheierii contractului de vânzare-cumpărare, or nici acest argument nu cade sub incidența prevederilor art. 449 din Codul de procedură civilă.

Respectiv, în lipsa unor temeiuri de admisibilitate a cererii de revizuire, instanța corect a emis o încheiere de inadmisibilitate a acesteia.

În asemenea condiții, Colegiul conchide că cumulul ipotezelor relevante certifică în mod clar lipsa de substanță a recursului declarat de Mihail Berezovschi împotriva încheierii din 6 aprilie 2020 a Curții de Apel Bălți și cu titlu de consecință a revizuirii declarate împotriva deciziei din 8 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți, circumstanțe ce denotă lipsa temeiurilor legale de declarare atât a revizuirii, cât și a recursului.

Drept urmare, la caz se va remarca că admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 3 martie 2009 în cazul Eugenia și Doina Duca contra Moldovei, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului autorității lucrului judecat, care instituie că nici o parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii întru obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghizat. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii.

Ținând cont de cele menționate supra, instanța de recurs apreciază critic argumentele invocate în cererea de recurs, deoarece acestea poartă un caracter declarativ și nu constituie temei de admitere a recursului.

Având în vedere că încheierea recurată a fost emisă cu respectarea normelor legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Mihail Berezovschi și a menține încheierea din 6 aprilie 2020 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Mihail Berezovschi.

Se menține încheierea din 6 aprilie 2020 a Curții de Apel Bălți în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul Întreprinderii Individuale „Turețchi”, Igor Bulgaru, în calitate de creditor al Societății pe Acțiuni „Combinatul de Pâine din Bălți” împotriva Olgăi Berezovscaia, Mihail Berezovschi și Vasile Turețchi, intervenienți accesorii Agenția Servicii Publice, Departamentul Cadastru și notarul Adrian Popovici, cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare și rectificarea înscrierilor în Registrul bunurilor imobile.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Nicolae Craiu